

MUZEJ ISTOČNE BOSNE TUZLA

SVJEDOK PROŠLOSTI

VIZIONAR BUDUĆNOSTI

Muzej istočne Bosne Tuzla

Svjedok prošlosti, vizionar budućnosti

Izdavač

JU Muzej istočne Bosne Tuzla

Za izdavača

Vesna Isabegović

Autori

Vesna Isabegović, muzejski savjetnik

Mirsad Bakalović, viši kustos

Nataša Perić, kustos

Tehnička, priprema, repro i štampa

“PrintCom” d.o.o. Grafički inženjering Tuzla

Za štampariju

Delila Hadžimehmedović

MUZEJ ISTOČNE BOSNE DANAS

Muzej istočne Bosne Tuzla je osnovan 1947. godine Odlukom Gradskog odbora, kao *Muzej narodnooslobodilačke borbe*. Djelatnost Muzeja je obuhvatala period revolucije 1941.-1945. godine, na području Tuzle i bliže okoline.

U maju 1950. godine Muzej je proglašen *Zavičajnim*. Djelatnost rada se proširuje sa perioda narodnooslobodilačkog rata i revolucije i na oblasti arheologije i etnologije.

Zbog nedostatka stručnog kadra, neriješenog finansiranja i prostora, Muzej je 1951. godine morao biti zatvoren, da bi 1953. godine ponovo počeo s radom.

Početak 1962. godine, na osnovu Rješenja i uz finansiranje od strane Skupštine sreza Tuzla, Muzej nastavlja djelatnost kao *Muzej istočne Bosne u Tuzli*, sa zadatkom da istražuje i prikuplja materijal i građu iz oblasti arheologije, etnologije, historije, umjetnosti i privrede na području sreza Tuzla, kao i da, s tim u vezi, vrši uporedna istraživanja na susjednim područjima. Tako je, od tog vremena, Muzej postao regionalni muzej kompleksnog tipa, koji je muzejsku djelatnost obavljao na prostoru cijele sjeveroistočne Bosne (19 opština).

MUSEUM OF EAST BOSNIA TODAY

Museum of east Bosnia Tuzla was founded 1947. by decision of City Council, as Museum of National-liberation War. The activity of Museum has comprised the period of revolution 1941.-1945., in the area of Tuzla and close surroundings.

In May 1950. Museum has announced as County. The activity of work has been extended from the period of National-liberation War to field of archeology and ethnology.

Because of shortage of experts, unsolved financing and space, Museum had to be closed in 1951, but 1953. has started with activity again.

At the beginning of 1962., according to Decision and by financing from the Parliament of Tuzla County, Museum has continued activity as Museum of east Bosnia, with aim to explore and collect study material from the field of archeology, ethnology, history, arts and economy in the area of Tuzla County, and according with that to carry out parallel researches in neighbouring areas. From that time, Museum has become a regional museum of complex type, which has carried out the museum activity in the area of north-east Bosnia (19 municipalities).

Danas je Muzej istočne Bosne javna ustanova, koja djeluje kao matični muzej Tuzlanskog kantona i koja je kompleksna naučna, kulturna i obrazovna institucija, s funkcijom proučavanja, čuvanja i prezentacije kulturnih vrijednosti, nacionalne kulturne baštine i tradicije svih naroda koji žive na prostoru Tuzlanskog kantona.

Od 1947. godine, kada je osnovan, do danas, Muzej istočne Bosne radi u veoma otežanim i neadekvatnim uslovima. Nikada nije imao vlastiti objekat i do sada je preseljavan 19 puta, uvijek u neodgovarajuće prostore. Ekspoziti su trenutno smješteni u tri objekta na tri različite lokacije u gradu.

Bez obzira na sve probleme, muzejska djelatnost je obavljana profesionalno i u toj oblasti postignuti su značajni rezultati, zbog čega je Muzej istočne Bosne uvijek bio jedan od značajnijih muzeja u Bosni i Hercegovini.

Do danas je prikupljeno i stručno obrađeno preko 30.000 ekspozita, realizovano više od 100 izložbi, obavljeno na desetine naučnih istraživanja iz oblasti arheologije, etnologije, historije i biologije.

At present, Museum of east Bosnia is public institution, which operate as home museum of Tuzla Canton, and which is complex, scientific, cultural and educational institution, with function of research, protection and presentation of cultural values, national cultural heritage and tradition of all nations which live in the area Tuzla canton.

Since 1947. when has founded, up to now, Museum of east Bosnia has worked in very difficult and inadequate conditions. It never had its own object and up to now has been moved for 19 times and always in inadequate spaces. At the moment, the exhibits are placed in three objects in three different locations in the city.

Without matter for all problems, museum activity has been carried out professional, and in that field has been achieved a significant results, because of that Museum of east Bosnia has been always one of the important museums in Bosnia and Herzegovina.

Up to now, has collected and expertly treated above 30. 000 exhibits, realized more than 100 exhibitions, carried out a large number of scientific researches from the field of archeology, ethnology, history and biology.

Rezultati naučnih istraživanja objavljavani su i prezentirani domaćoj i svjetskoj javnosti putem publikacije koju Muzej istočne Bosne izdaje od 1957. godine, "Članci i građa za kulturnu historiju istočne Bosne" ("Artikel und materialen zur Kulturgeschichte Ostbosniens", "Articles and study materials for the cultural history of east Bosnia"). Do danas je objavljeno 19 brojeva ove publikacije.

Značajno je napomenuti da je putem razmjene ovog časopisa, Muzej istočne Bosne ostvario saradnju sa oko 300 naučnih institucija u više od trideset zemalja svijeta. Tako se ove publikacije nalaze u bibliotekama mnogih naučnih institucija u Austriji, Njemačkoj, Italiji, Francuskoj, Španiji, Švedskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Velikoj Britaniji, Turskoj, Rusiji, SAD-u, Japanu, kao i mnogim drugim zemljama Evrope i svijeta.

U okviru Muzeja formirano je pet stručnih odjeljenja: arheološko, etnološko, historijsko, umjetničko i prirodnjačko, kao i stručna biblioteka.

ARHEOLOŠKO ODJELJENJE

Arheološko odjeljenje Muzeja istočne Bosne posjeduje 11.514 inventarisanih

Results of scientific researches are published and presented to domestic and foreign public in publication which Museum of east Bosnia has been publishing since 1957., "Articles and study material for the cultural history of east Bosnia". Up to now has been published 19 numbers of this publication.

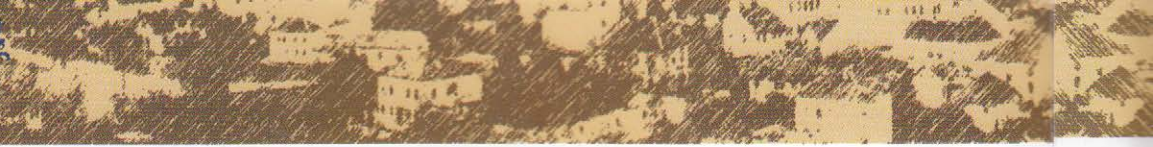
It is important to mention, by exchange of this publication, Museum of east Bosnia made good cooperation with about 300 scientific institutions in more than thirty countries in the World. These publications are placed in libraries of many scientific institutions in Austria, Germany, Italy, France, Spain, Sweden, Hungary, Poland, Great Britain, Turkey, Russia, USA, as well in many other countries of Europe and World.

In frame of Museum is formed five expert departments: archeological, ethnological, historical, artistic and natural sciences, as well expertly library.

ARCHEOLOGICAL DEPARTMENT

Archeological department of Museum of east Bosnia owns 11.514 inventoried objects classified by chronological collections:

predmeta, razvrstanih po hronološkim zbirka:

- ♦ prehistorija (8.131),
 - ♦ antika (1.492),
- ♦ srednji vijek (1.586),
- ♦ numizmatika (305).

- ♦ Pre-history (8.131),
- ♦ the Classical period-Greek and Roman (1.492)
- ♦ Middle Age (1.586)
- ♦ Numismatic (305)

Najveći dio arheološkog materijala prikupljen je tokom arheoloških istraživanja na preko stotinu lokaliteta na području istočne i sjeveroistočne Bosne od paleolita, preko neolita, bronzanog, bakarnog i željeznog doba, do kraja srednjeg vijeka.

The most part of archeological material was collected during the archeological excavations in the area of east and north-east Bosnia from Paleolithic period, across Neolithic, Bronze, Copper and Iron Age, till the end of Middle Age.

Prvo arheološko istraživanje izvršeno je 1954. godine u naselju Solina, općina Tuzla, na lokalitetu Srebra, u podnožju Gradovrha. Tom prilikom otkrivena je nekropola iz mlađeg željeznog doba. Poslije su vršena zaštitna i sistematska istraživanja na području: Tuzle, Bijeljine, Koraja, Gračanice, Srebrenice, Čelića, Bratunca, Zvornika, Orašja, Živinica, Vlasenice, Šekovića, Brčkog, Srebrenika, Lukavca, Kalesije i Kladnja.

The first archeological excavation was carried out 1954. in settlement Solina, Tuzla Municipality, at site Srebro, in the foot of Gradovrh. On that occasion, was discovered necropolis from the younger Iron Age. After that, were carried out protective systematic excavations in the area of: Tuzla, Bijeljina, Koraj, Gračanica, Srebrenica, Čelić, Bratunac, Zvornik, Orašje, Živinice, Vlasenica, Šekovići, Brčko, Srebrenik, Lukavac, Kalesija and Kladanj.

Među najvažnije lokalitete, značajne za arheologiju i historiju ne samo ovog područja nego i cijele Bosne i Hercegovine i šire, ubrajaju se neolitska naselja u Gornjoj Tuzli i u centru grada Tuzle. Naselje u Gornjoj Tuzli je do sada

One of the most important sites significant for archeology and history not only for this area, but also for Bosnia and Herzegovina and further, are Neolithic settlements in Gornja Tuzla and in the center of Tuzla city. The settlement in Gornja Tuzla is one of the biggest and

najstarije otkriveno neolitsko naselje u Bosni i Hercegovini, dok je naselje u centru Tuzle jedno od najvećih i najstarijih sojeničko-neolitskih naselja u jugoistočnoj Evropi. Stanovnici oba naselja su još u mladem kamenom dobu eksploitalisali izvore slane vode iz koje su proizvodili so, koju su koristili u ishrani, ali i kao artikal u prvobitnoj razmjeni dobara, odnosno prirodnoj trgovini.

Arheološka istraživanja koja su započeta sredinom prošlog vijeka na lokalitetima u Gornjoj Tuzli i centru Tuzle, Muzej istočne Bosne je nastavio i u periodu od 2007. do 2009. godine. Tokom istraživanja, ne samo da su potvrđene činjenice iz prethodnih istraživanja, nego se došlo i do novih naučnih saznanja.

Još jedno interesantno arheološko istraživanje izvršeno je na lokalitetu Kicelj u Tuzli. Istraživanja su pokazala da se radi o ranosrednjovjekovnoj nekropoli, koja je nastala na ostacima staroslavenskih poluzemunica. Ovo istraživanje je radeno tri godine, od 2006. do 2008.

Većinu otkrivenog arheološkog materijala Muzej je prezentirao široj javnosti putem tematskih izložbi, od kojih su značajnije:

oldest pile-dwelling-neolithic settlements in the south-east Europe.

The inhabitants of both settlements still in younger Stone Age have exploited the saltwells from which have produced salt and which used in food, and also as article in primary exchange of goods, more exactly natural trade.

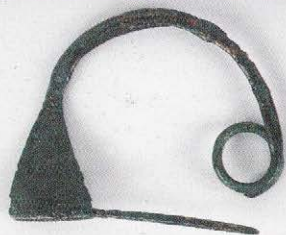
The archeological excavations which were started in the middle of last century at sites in Gornja Tuzla and in the center of Tuzla city, Museum of east Bosnia has continued in the period from 2007. to 2009. During the excavations, not only were confirmed the facts from former excavations, but also it became by the new scientific recognitions.

Another interesting archeological excavation were carried out at site Kicelj in Tuzla. The excavations showed that is about early Middle-Age necropolis, which originated on the remains of old Slav pit-houses.

This excavation were done for three years, from 2006. to 2008.

The large number of archeological material Museum has presented to wider public by thematic exhibitions, from which more important are:

- ♦ *Tuzlansko solarstvo od najstarijih vremena do danas, 1975. godine*
 - ♦ *Srednjovjekovna kulturna baština sjeveroistočne Bosne i Arheološki nalazi na tlu sjeveroistočne Bosne, 1978. – 1982. godine.*
 - ♦ *Tuzla u prošlosti i sadašnjosti, 1984. godine, zajednička izložba arheološkog, etnološkog i historijskog odjeljenja, koja je postavljena na XII međunarodnoj izložbi minerala u Tržiču, Republika Slovenija.*
 - ♦ *Nakit u sjeveroistočnoj Bosni od praistorije do danas, zajednička izložba arheološkog i etnološkog odjeljenja Muzeja. U periodu 1985. - 1990. godine izložba je postavljena i u Novom Sadu, Vlasenici, Srebrenici, Kladnju, Gračanici, Beogradu, Subotici, Osijeku, Sremskoj Mitrovici i Bijeljini.*
 - ♦ *Solarstvo u Tuzli od praistorije do danas, 1985. godine, stalna postavka u Muzeju solarstva u realizaciji arheološkog, etnološkog i istorijskog odjeljenja.*
 - ♦ *Arheološki nalazi rimske nekropole u Sasama 1986. godine.*
 - ♦ *Tradicionalno i industrijsko solarstvo, 1988. godine, izložba arheološkog, etnološkog i istorijskog odjeljenja. Izložba je, osim u Tuzli, bila postavljena i u Zagrebu, Subotici i Osijeku.*
 - ♦ *Metalno doba na području sjeveroistočne Bosne, 1989. godine.*
 - ♦ *Novac na području sjeveroistočne Bosne, 2004. godine. Izložba je bila postavljena u holu Tuzlanske banke i u Muzeju grada*
- ♦ Tuzla salt from the ancient times up to now 1975.
- ♦ Middle-age cultural heritage of north-east Bosnia and Archeological evidences in the area of north-east Bosnia, 1978.-1982.
- ♦ Tuzla in the past and present, 1984., the common exhibition of archeological, ethnological and historical department which was placed on XII international exhibition of minerals in Tržič, Republic of Slovenia.
- ♦ Ornaments in north-east Bosnia from pre-history up to now, the common exhibition of archeological and ethnological department of Museum. In the period 1985.-1990. the exhibition was placed also in Novi Sad, Vlasenica, Srebrenica, Kladanj, Gračanica, Belgrade, Subotica, Osijek, Sremska Mitrovica and Bijeljina.
- ♦ Salt in Tuzla from pre-history up to now, 1985., permanent exhibition in the Museum of salt in realization of archeological, ethnological and historical department.
- ♦ Archeological evidences of Roman necropolis in Sase, 1986.
- ♦ Traditional and industrial salt, 1988., the exhibition of archeological, ethnological and historical department. Apart from Tuzla, exhibition was placed in Zagreb, Subotica and Osijek.
- ♦ Iron Age in the area of north-east Bosnia, 1989.

Sarajeva.

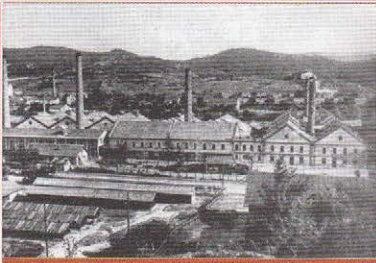
- ♦ *Značaj Tuzle u prehistoriji Bosne i Hercegovine*, 2004. godine.
- ♦ *Kulturne komunikacije na području sjeveroistočne Bosne od neolita do antike*, 2005. godine, izložba postavljena u okviru manifestacije Dani Evropskog naslijeđa.
- ♦ *Srednjovjekovne župe na području sjeveroistočne Bosne*, 2008. godine. Izložba je gostovala u Banovićima, Kalesiji i Kladnju.

Kao naučnoistraživačka institucija, Muzej istočne Bosne je organizovao nekoliko stručnih skupova i savjetovanja na temu aktuelnih arheoloških dešavanja, od kojih izdvajamo:

- ♦ novembar 1962. godine, sastanak *Praistorijske sekcije Arheološkog društva Jugoslavije*.
 - ♦ 1986. godine, *Savjetovanje Društva arheologa Bosne i Hercegovine*.
 - ♦ 2004. godine, Okrugli sto na temu: *"Značaj Tuzle u prahistoriji Bosne i Hercegovine"*.
 - ♦ 2007. godine, Međunarodni simpozijum na temu: *"Problemi neolitizacije i razvoja ranih neolitskih kultura na području Balkana"*.
- ♦ Coin in the area of north-east Bosnia, 2004. The exhibition was placed in hall of Tuzla Bank and in Museum of Sarajevo city.
 - ♦ Significance of Tuzla in pre-history of Bosnia nad Herzegovina, 2004.
 - ♦ Cultural comunciations in the area of north-east Bosnia from Neolithic to Classical period, 2005., the exhibition was placed in context of manifestation European Heritage Days..
 - ♦ Middle-Age parishes in the area of north-east Bosnia, 2008. The exhibition has visited in Banovići, Kalesija and Kladanj.

As scientific-research institution, Museum of east Bosnia organized a several expert meetings and conferences on topic of archeological events, from which separate:

HISTORIJSKO ODJELJENJE

Historijsko odjeljenje Muzeja istočne Bosne Tuzla prikuplja, istražuje, čuva i prezentuje historijski materijal koji je podijeljen u zbirke prema slijedećim periodima:

- ◆ Osmansko doba,
- ◆ Austro-Ugarski period,
- ◆ Period između dva Svjetska rata - Radnički pokret,
- ◆ Drugi svjetski rat - Period narodnooslobodilačke borbe,
- ◆ Socijalistička izgradnja,
- ◆ Period od 1992. godine - Odbrambeno-oslobodilački rat 1992.-1995.

U historijskom odjeljenju evidentirano je ukupno 9.764 eksponata. Pored trodimenzionalnog materijala, kojeg čine: oružje, oruđe, uniforme, ordeni i drugi predmeti, odjeljenje posjeduje veliki broj fotografija, historijskih karti i dokumenata.

Historijska istraživanja se uglavnom odnose na prikupljanje podataka, predmeta i dokumenata, te evidentiranje i snimanje spomenika koji se nalaze na području sjeveroistočne Bosne.

Jedna od glavnih aktivnosti historijskog odjeljenja jeste organizovanje izložbi. U dosadašnjem periodu, organizovane su

HISTORICAL DEPARTMENT

Historical department of Museum of east Bosnia collects, researches, protects and presents historical material which is classified in collections according to next periods:

- ◆ Ottoman period
- ◆ Austro-Hungarian period
- ◆ Period between two World Wars - Worker's Movement
- ◆ Socialistic building
- ◆ Period from 1992.- Defensive-liberation war 1992.-1995.

In historical department is registerde total 9.764. exhibits. Apart from three-dimensional material, which consist of: weapons, tools, uniforms, orders and other exhibits, department owns a large number of photographies, historical maps and documents.

Historical researches are mainly relate to collecting of facts, exhibits and documents, and evidence and recording of monuments which are placed in the area of north-east Bosnia.

One of the main activities of historical department is organization of exhibitions. In former period, were organized the exhibitions on topics from the period of Natio-

izložbe na teme iz perioda Narodnooslobodilačke borbe (Tuzla je bila prvi oslobođeni grad u Evropi) i Socijalističke izgradnje, kao i teme koje se odnose na period Austro-Ugarske uprave i Radničkog pokreta.

Prateći elemenat većine izložbi historijskog odjeljenja čine katalogi. Od osnivanja Muzeja pa sve do danas, Historijsko odjeljenje je pripremilo oko 50 izložbi, od kojih izdajamo:

- ♦ “Radnički pokret i NOR tuzlanskog bazena”, 1971.,
- ♦ “Husinska buna”, 1984.,
- ♦ “65 godina Radničkog sportskog društva “Sloboda” Tuzla”, 1984.,
- ♦ “Četrdeset godina pobjede nad fašizmom 1945.-1985.”, 1985.,
- ♦ “Ustanak 1941. godine u tuzlanskoj oblasti”, 1986.,
- ♦ “Tuzla kroz vijekove”, 2003. Izložba je realizovana u saradnji sa Arhivom Tuzlanskog kantona,
- ♦ “60 godina izgradnje Omladinske pruge Brčko-Banovići”, 2006.

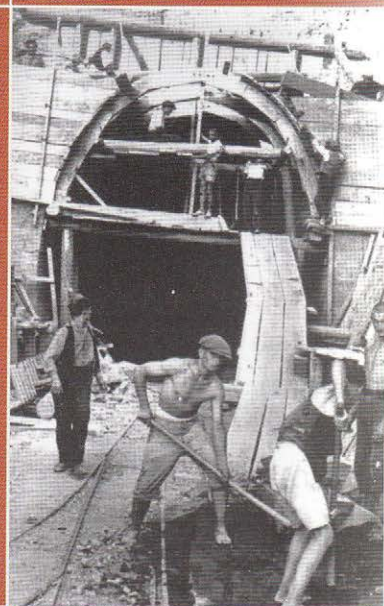
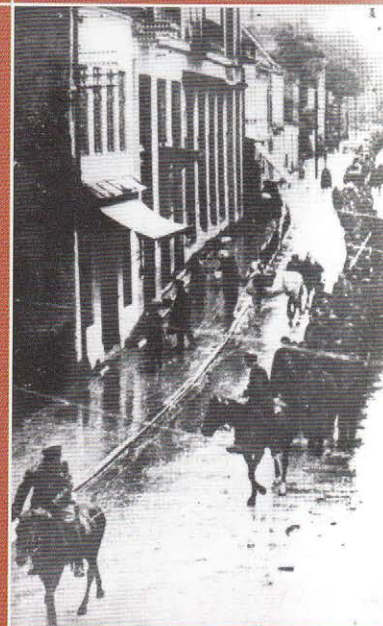
Veliki broj radova na temu historije naroda sa ovih prostora objavljen je u publikaciji “Članci i građa za kulturnu historiju istočne Bosne”, koju izdaje Muzej istočne Bosne, ali i u drugim stručni publikacijama.

nal-liberation War (Tuzla was the first free city in the Europe) and Socialistic building, as well topics which relate to Austro-Hungarian period and Worker’s Movement.

Additional element of many exhibitions of historical department are catalogues. From the foundation of Museum up to now, Historical department have prepared about 50 exhibitions, from which separate:

- ♦ “Worker’s Movement and NOR (National liberation War) of Tuzla basin”, 1971.,
- ♦ “Husino rebellion”, 1984.,
- ♦ “65 years of Worker’s sport association “Sloboda” Tuzla”, 1984.,
- ♦ “Forty years of victory over Fascism 1945.-1985.”, 1985.,
- ♦ “Uprising 1941. in Tuzla area”, 1986.,
- ♦ “Tuzla through centuries”, 2003. The exhibition was realized in cooperation with Archive of Tuzla Canton,
- ♦ “60 years of building Youth railway Brčko-Banovići”, 2006.

The large number of works on topic from history of nations from these areas is published in publication “Articles and study material for cultural history of east Bosnia”, which publishes Museum of east Bosnia, but also in other expert publications.

ETNOLOŠKO ODJELJENJE

Predmeti u etnološkom odjeljenju Muzeja istočne Bosne potiču s kraja 19. i prve polovine 20. vijeka i predstavljaju kulturu i tradiciju Bošnjaka, Srba, Hrvata i ostalih naroda koji vijekovima žive na prostorima istočne i sjeveroistočne Bosne.

Zbirke etnološkog odjeljenja čine:

poljoprivredno oruđe i alat, sprave za izradu proizvoda domaće radinosti, zanatski alati i proizvodi, dijelovi pokućstva (seoskog i gradskog) i kompleti bosanske gradske sobe, tradicionalno posuđe (zemljano, drveno i bakarno), dijelovi i kompleti seoske i gradske, ženske i muške tradicionalne nošnje, nakit različitih vrsta i materijala, starinsko oružje i oprema, tekstilno pokućstvo, čilimi.

Predmeti su sakupljeni otkupom i poklonima ali i tokom istraživačkih projekata, od kojih izdvajamo:

- ♦ Etnološka istraživanja u Tuzli, dijelu Srebrenice i Bratunca (1966. godine),
- ♦ Istraživanja na području Zvornika, Bijeljine, Srebrenika, Orašja, u Donjoj Mahali i Tolisi (1968.), zatim u Gračanici (1966. i 1973.).

ETHNOLOGICAL DEPARTMENT

Objects in ethnological department of Museum of east Bosnia originate from the end of 19. and first half of 20. century and present culture and tradition of Bosniaks, Serbs, Croats and other nations which through centuries have lived in these areas of east and north-east Bosnia.

Collections of ethnological department consist of:

agricultural tools and instruments, devices for production of products of domestic work, handicraft instruments and products, parts of home furnishings (rural and urban) and complete sets of bosnian urban room, traditional pottery (earthenware, wooden and copper), parts and complete sets of rural and urban, female and male traditional costume, ornaments of different kind and material, ancient weapon and equipment, textile home furnishings, carpets.

The objects are collected by ransom and presents, but also during the research projects from which we separate:

- ♦ Ethnological research in Tuzla, part from Srebrenica and Bratunac (1966.),
- ♦ Research in the area of Zvornik, Bijeljina, Srebrenik, Orašje, Donja Mahala and

- ♦ Etnološka istraživanja vršena su i na teritoriji Šekovića, Vlasenice, Banovića i Husina (1970.).
- ♦ Istraživanja narodnog života i običaja u donjem Podrinju, s posebnim osvrtom na naselja Bijeljina i Janju, izvršena su od 1976. - 1978. godine.
- ♦ Tokom 1982. i 1983. godine, etnološka istraživanja su vršena na prostoru površinskog kopa "Dubrave – Južna sinklinal", u selima: Gornje i Donje Dubrave, Donje i Gornje Par Selo, te Donji i Gornji Pasi.
- ♦ Istraživanje stanovništva i naselja na prostoru Površinskog kopa "Šikulje" u opštini Lukavac (1985.).

Prikupljeni etnološki materijal, Muzej je prezentirao putem većeg broja izložbi. Među njima su značajnije:

- ♦ Tradicionalno tuzlansko zanatstvo (1983.),
- ♦ Nakit u sjeveroistočnoj Bosni od praistorije do danas (1984.). Izložba je, osim u Tuzli, od 1985. -1990. godine bila postavljena i u Novom Sadu, Vlasenici, Srebrenici, Kladnju, Gračanici, Beogradu,

Tolisa (1968.), then in Gračanica (1966., 1973.),

♦ Ethnological research were carried out in the area of Šekovići, Vlasenica, Banovići and Husino (1970.),

♦ Research of national life and habits in Donje Podrinje, with special turning to settlement of Bijeljina and Janja were carried out from 1976.-1978.,

♦ During 1982.-1983. ethnological research were carried out in the area of surface dig "Dubrave-South Synclinal", in vilagges: Gornje and Donje Dubrave, Donje i Gornje Par selo, Donji and Gornji Pasi.

♦ Research of inhabitants and settlements in the area of surface dig "Šikulje" in Lukavac Municipality (1985.).

The collected ethnological material, Museum presented in large numbers of exhibitions. Some of more important are:

- ♦ Traditional Tuzla handicraft (1983.),
- ♦ Ornaments in north-east Bosnia from pre-history up to now (1984.). The exhibition were, except in Tuzla from 1985.-1990. placed in Novi Sad,

Subotici, Osijeku, Sremskoj Mitrovici i
Bijeljini,

- ♦ Tradicionalno i savremeno zadrugarstvo na području srednje Posavine (1984.),
 - ♦ Srebro i zlatovez iz fundusa Muzeja istočne Bosne (1997.),
 - ♦ Bosanski vez (1999.),
- ♦ Tradicionalna bosanska gradska soba (1999.),
- ♦ Posuđe od bakra i mesinga (2000.).

Vlasenica, Srebrenica, Kladanj, Gračanica, Belgrade, Subotica, Osijek, Sremska Mitrovica and Bijeljina.

- ♦ Traditional and contemporary collective in the area of middle Posavina (1984.),
- ♦ Silver and golden embroidery from fundus of Museum of east Bosnia (1997.),
- ♦ Bosnian embroidery (1999.),
- ♦ Traditional bosnian urban room (1999.),
- ♦ Copper and brass pottery (2000.).

UMJETNIČKO ODJELJENJE

Umjetničko odjeljenje Muzeja istočne Bosne prikuplja, čuva i prezentuje umjetnička djela umjetnika koji su živjeli i radili u Tuzli.

U odjeljenju se čuva zbirka umjetničkih djela (crteži, slike, portreti) i lični predmeti prvog tuzlanskog i bosanskohercegovačkog akademskog slikara Đorđa Mihajlovića. Djela su rađena tehnikom gvaša, ulja, akvarela i pastela.

Pored toga, u Umjetničkom odjeljenju se nalaze i djela drugih istaknutih umjetnika:

ARTISTIC DEPARTMENT

Artistic department of Museum of east Bosnia collects, protects and presents artistic deeds of artists which have lived and worked in Tuzla.

In department is hold collection of artistic deeds (drawings, pictures and portraits) and personal things of first Tuzla and bosnian-herzegovinian painter artist Đorđe Mihajlović. The deeds are made in technique of oil, aquarelle and pastel.

Apart from that, in artistic department are placed a deeds of other significant artists:

Ismeta Mujezinovića, Koste Hakmana, Anke Beštal, Adele Ber, Boška Kućanskog, Zdravka Novaka, Franje Ledera, Voje Dimitrijevića, Mensura Derviševića, Edina Derviševića i dr. Djela pomenutih slikara rađena su u tehnici ulja, akvarela, grafike, pastela i linoreza.

Glavna aktivnost Umjetničkog odjeljenja jeste organizovanje izložbi. Na izložbama su predstavljena umjetnička djela poznatih tuzlanskih slikara.

Na slikama su prikazani događaji, ljudi, umjetničko stvaralaštvo, tradicionalna arhitektura i drugi motivi.

Veliki broj djela ima motive iz Narodnooslobodilačke borbe, od kojih su najznačajnija djela Ismeta Mujezinovića.

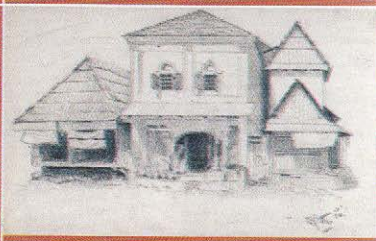
U dosadašnjem periodu urađeno je oko 20 izložbi. Značajnije izložbe su:

- ♦ "Izabrana djela Đorđa Mihajlovića", 1983.,
- ♦ "Izložba slika i crteža "4x4", 1987.,
- ♦ "Slike i skulpture", 1988.,
- ♦ "Tradicionalna arhitektura u djelima Đorđa Mihajlovića", 1988.,
- ♦ "Tuzla na slikama i djelima Edina Derviševića", 1989.,

Ismet Mujezinović, Kosta Hakman, Anka Beštal, Adela Ber, Boško Kućanski, Zdravko Novak, Franjo Leder, Vojo Dimitrijević, Mensur Dervišević, Edin Dervišević and others. The deeds of mentioned artists are made in technique of oil, aquarelle, graphic, pastel and linocut.

The main activity of artistic department is organization of exhibitions. On exhibitions are presented the artistic deeds of famous Tuzla painters. On pictures are pointed out events, people, artistic creativity, traditional architecture and other motives. A large number of deeds have motives from National-liberation War, from which are most important deeds of Ismet Mujezinović. In former period were made about 20 exhibitions. More important are:

- ♦ "Selected deeds of Đorđe Mihajlović", 1983.,
- ♦ "Exhibition of pictures and drawings "4x4", 1987.,
- ♦ "Pictures and sculptures", 1988.,
- ♦ "Traditional architecture in deeds of Đorđe Mihajlović", 1988.,
- ♦ "Tuzla in pictures and deeds of Edin Dervišević", 1989.,

♦ “Stara Tuzla u djelima likovnih umjetnika”, 1989.,

♦ “Starinska arhitektura u djelima likovnih umjetnika i enterijer stare bosanske kuće”, 1990.,

♦ “Ulja, akvareli, pasteli i crteži Đorđa Mihajlovića”, 2006.

♦ “Ancient Tuzla in deeds of visual artists”, 1989.,

♦ “Ancient architecture in deeds of visual artists and interior of ancient bosnian house”, 1990.,

♦ “Oils, aquarelles, pastels and drawings of Đorđe Mihajlović”, 2006.

PRIRODNJAČKO ODJELJENJE – BIOLOŠKA ZBIRKA

Od 1985. godine u sastavu Muzeja istočne Bosne nalazi se i Prirodnjačko odjeljenje, čiji je zadatak da kroz istraživački rad, izložbe i predavanja prezentira javnosti bogatstvo flore i faune šireg područja Tuzlanskog kantona. Ekspoziti ovog odjeljenja su zoološkog (životinjskog), fitološkog (biljnog) i mineralnog porijekla.

Područje sjeveroistočne Bosne karakterišu mješovite zajednice biljnog i životinjskog svijeta, koje su se razvile pod uticajem ekoloških faktora prirodne sredine, između planinske i panonske oblasti. U ekološko-vegetacijskom pogledu, ovo područje pripada pripanonskoj oblasti od Save do obronaka brdsko-planinskih oblasti unutrašnjih Dinarida.

NATURAL SCIENCES DEPARTMENT- BIOLOGICAL COLLECTION

Since 1985., Natural sciences department is part of Museum of east Bosnia. Its aim is to present to public through research work, exhibitions and lectures the wealth of flora and fauna of wider area of Tuzla canton. The exhibits of this department are of zoological (animal), plant and mineral origin.

The area of north-east Bosnia characterize heterogeneous community of plant and zoological world, which have developed by impacts of ecological factors of natural environment, beetwen mountainous and Pannonian area. From ecological-vegetational point, this area belongs to near Pannonian area from Sava to slope of hilly-mountainous areas of inland Dinaridi.

Fauna sjeveroistočne Bosne je predstavljena skupinama riba, vodozemaca, gmizavaca, ptica i sisara.

Pored flore i faune ovog kraja, u Biološkoj zbirci su prezentirani i primjerci rudnog bogatstva Tuzlanske regije, razni oblici fosila nastali različitim procesima fosilizacije i u različitim geološkim periodima, kao i fauna Jadranskog mora.

Trenutna stalna postavka Prirodnjačkog odjeljenja datira od 1998. godine. Ekspoziti su izloženi u četiri prostorije i prezentirani kroz životne zajednice:

- ♦ fauna dna Jadranskog mora,
- ♦ fauna i flora bare,
- ♦ fauna i flora hrastovo-grabove šume,
- ♦ ornitofauna i flora i fauna livade.

U postavkama je istaknuta sistematičnost vrsta i međusobna povezanost organizama.

BIBLIOTEKA

Biblioteka Muzeja istočne Bosne Tuzla posjeduje više od 15.000 naslova, najvećim dijelom stručne literature iz oblasti historije, arheologije, etnologije, umjetnosti, muzeologije, biologije,

Fauna of north-east Bosnia is presented by groups of fishes, amphibians, reptiles, birds and mammals.

Apart from flora and fauna of this area, in Biological collection are presented samples of mineral wealth of Tuzla region, various forms of fossils developed by different processes of fossilization and in different geological periods, as well fauna of Adriatic Sea.

Currently permanent exhibition of Natural sciences department has dated since 1998. The exhibits are exhibited in four show-rooms and presented through life communities:
♦ fauna of bottom of Adriatic Sea
♦ fauna and flora of puddle
♦ fauna and flora of oak-hornbeam wood
♦ ornithofauna and flora and fauna of meadow.

On exhibitions is pointed out systematics of species and mutual connection of organisms.

LIBRARY

Library of Museum of east Bosnia Tuzla owns above 15.000 titles, with most part of expert literature from the field of history, archeology, arts, museology, biology, geography, then catalogues of exhibitions

geografije, te katalogi izložbi iz raznih evropskih i svjetskih muzeja i galerija.

Većina bibliotečkog fundusa nabavljena je putem razmjene sa oko 300 muzeja, zavoda za zaštitu spomenika, biblioteka, arhiva, fakulteta iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Makedonije, Argentine, Austrije, Belgije, Bugarske, Češke, Engleske, Danske, Francuske, Grčke, Holandije, Italije, Indije, Iraka, Kanade, Mađarske, Njemačke, Poljske, Rumunije, Rusije, Sjedinjenih Američkih Država, Slovačke, Švicarske, Španije, Švedske, Turske i Ukrajine.

Muzej istočne Bosne je kroz izdavačku djelatnost, pored publikacije „Članci i građa za kulturnu historiju istočne Bosne“, objavio veliki broj izložbenih kataloga, muzejskih vodiča, te stručnih knjiga i monografija.

MUZEJ ISTOČNE BOSNE SUTRA

Prvi put nakon 63 godine postojanja, Muzej istočne Bosne ima šansu da riješi problem smještaja. Općina Tuzla je pokazala interes za rješavanje ovog problema, te je Općinsko vijeće Tuzla

from different European and World museums and galleries.

The most part of librarian fundus was purchased in way of exchange with above 300 museums, departments for preservation of monuments, archives, faculties from Bosnia and Herzegovina, Slovenia, Croatia, Monte Negro, Serbia, Macedonia, Argentina, Austria, Belgium, Bulgaria, Czech Republic, England, Denmark, France, Greece, Holland, Italy, India, Canada, Hungary, Germany, Poland, Romania, Russia, USA, Slovakia, Switzerland, Spain, Sweden, Turkey and Ukraina.

Museum of east Bosnia has through publishing activity, apart from publication "Articles and study material for cultural history of east Bosnia", published a large number of exhibited catalogues, museum guidebooks, expert books and monographies.

MUSEUM OF EAST BOSNIA TOMORROW

For the first time after 63 years of existence, Museum of east Bosnia has opportunity to solve problem of accommodation. Tuzla Municipality shows interest for solving this problem, and City Council of

2004. godine donijelo Odluku o davanju objekta bivše Interne bolnice na trajno korištenje Muzeju istočne Bosne. Objekat se nalazi na elitnoj lokaciji u neposrednoj blizini historijskog jezgra grada, a sa 2.000 m² korisne površine, uz namjensku adaptaciju i rekonstrukciju, pruža mogućnost za smještaj i prezentaciju muzejskog blaga, prema svjetskim muzeološkim standardima.

U budućoj muzejskoj zgradi će biti postavljena stalna izložba koja će pratiti kontinuitet života na prostoru istočne i sjeveroistočne Bosne, od prahistorije do savremenog doba.

Za svako muzejsko odjeljenje će biti obezbijeden odgovarajući prostor, kako za stalne postavke, tako i za depoe, u kojima treba osigurati optimalne uslove za čuvanje eksponata.

U okviru stalne arheološke postavke će biti izloženi materijalni ostaci pronađeni na arheološkim lokalitetima istočne i sjeveroistočne Bosne, a koji svjedoče o naseljenosti ovih prostora kroz sve periode prahistorije: paleolit, neolit, bakarno, bronzano i željezno doba, te antika i srednji vijek.

Posebno su značajni eksponati muzeja koji su pronađeni u centru Tuzle i koji

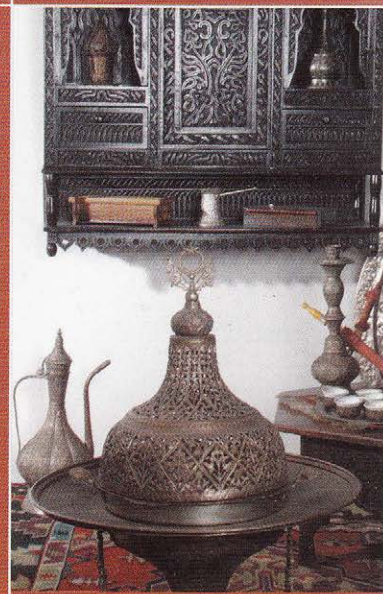
Tuzla in 2004. made Decision to let object of former Internal hospital for long-term using to Museum of east Bosnia. The object is placed in elite location in direct closeness of historical core of city, with 2000m² of useful surface, along with special special-purpose adaptation and reconstruction, gives opportunity for accommodation and presentation of museum wealth, according to world and museological standards.

In future museum building will be presented a permanent exhibition which follow continuity of life in the area of east and north-east Bosnia, from pre-history up to contemporary time.

For each museum department will be provided corresponding space, as for permanent exhibitions, as well for storages, in which should provide optimal conditions for preservation of exhibits.

In frame of permanent archeological exhibition will be exhibited remains discovered in archeological sites of east and north-east Bosnia, which testify about population of these areas, through all periods of pre-history: Paleolithic, Neolithic, Copper, Bronze and Iron Age, then Classical period and Middle Age.

In particular, are important museum exhibits which were discovered in center of

potvrđuju da je na mjestu današnjeg grada u periodu neolita postojalo veliko i bogato sojениčko naselje.

Na osnovu nalaza sa lokaliteta iz Tuzle i Gornje Tuzle, može se pretpostaviti da su neolitski stanovnici ovoga kraja koristili izvore slane vode. Do sada najstarije kulture na području Evrope čije je prirodno bogatstvo so, otkrivene su u pokrajini Hale u Njemačkoj, iz bakarnog i bronzanog doba, kao i nalazi iz Halštata i Halajna kod Salzburga, iz bronzanog doba. Nalazi iz Tuzle su značajni jer su datirani u period neolita, što pomijera granicu poznavanja i upotrebe soli iz bakarnog u mlade kameno doba. Na etnološkoj izložbi će biti predstavljena kultura i tradicija Bošnjaka, Srba i Hrvata, kao i ostalih naroda koji vijekovima žive na ovim prostorima, kako gradska tako i seoska. Posjetioци će moći vidjeti svu šarolikost i bogatstvo narodnih nošnji, nakita, veza, posuda i drugih predmeta vezanih za svakodnevni život, koji se više ne upotrebljavaju i koji se mogu vidjeti još samo u muzejima.

U okviru historijskog odjeljenja će biti izložena historijska grada koja svjedoči o periodu osmanske vlasti na ovim prostorima, zatim o periodu Austro-Ugarske uprave (1878-1914), radničkom pokretu, drugom svjetskom

Tuzla, and which confirm that in the area of today's city in period of Neolithic has existed big and rich pile-dwelling settlement.

According to evidences from the sites from Tuzla and Gornja Tuzla, can assume that Neolithic inhabitants of this area have used saltwells. Up to now, the most ancient cultures in the area of Europe, which natural wealth is salt, were discovered in province Hale in Germany, from Copper Age and Bronse Age, as well evidences from Halstaat and Halein near Salzburg, from Bronse Age.

The evidences from Tuzla are significant, because dated in period of Neolithic, which moves the first known use of salt back from the Copper Age to the Neolithic.

At ethnological exhibition will be presented culture and tradition of Bosniaks, Serbs and Croats, as well other nations which through centuries have lived in these areas, as urban as well rural. The visitors can see all various and wealth of national costumes, ornaments, embroidery, pottery and other objects connected for everyday life, which no more use, and can see only in museums.

In frame of historical department will be presented historical material which testify

ratu, periodu socijalističke izgradnje i periodu odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992.1995.

U novoj zgradi će biti izložena i veoma vrijedna zbirka umjetničkih dijela slikara koji su živjeli i radili u Tuzli:

Đorđe Mihajlović (prvi akademski slikar u BiH, školovan u Minhenu), Adela Ber, Anka Beštal, Vojo Dimitrijević, Memo Suljetović, Mensur Dervišević, Franjo Leder, Ismet Mujezinović i mnogi drugi.

Muzej posjeduje i stručnu biblioteku sa oko 15.000 knjiga iz historije, arheologije, etnologije, istorije umjetnosti i prirodnih nauka. Biblioteka je dostupna svim zainteresovanim građanima, posebno studentima.

U novom prostoru stvorićemo pogodnije uslove za smještaj biblioteke i čitaonicu koju će, osim muzejskih radnika, moći koristiti svi zainteresovani.

Osim izložbenog prostora za stalne postavke, obezbijedićemo adekvatan prostor za povremene tematske izložbe kao i gostujuće izložbe drugih muzeja.

Uslov za čuvanje i opstanak muzejskih eksponata je stručna zaštita i konzervacija.

about period of Ottoman power in these areas, then about Austro-Hungarian power (1878.-1914.), Worker's Movement, II World War, period of Socialistic building and time of Defensive-liberation War 1992.-1995.

In new building will be presented very worthy collection of artistic deeds of painter who have lived and worked in Tuzla: Đorđe Mihajlović (first academic painter in Bosnia and Herzegovina, educated in Minhen), Adela Ber, Anka Beštal, Vojo Dimitrijević, Memo Suljetović, Mensur Dervišević, Franjo Leder, Ismet Mujezinović and many others.

Museum owns expert library with above 15.000 books from history, archeology, ethnology, history of arts and natural sciences. The library is available to all interested citizens, in particular students. In new space, we shall make better conditions for accommodation of library and reading-room, which except museum workers, can use all interested.

Apart from exhibited space for permanent exhibitions, we shall provide adequate space for periodical thematic exhibitions as well visiting exhibitions of other museums.

The condition for holding and survival of museum exhibits is expert preservation

Zbog toga su sastavni dio svakog savremenog muzeja konzervatorske i restauratorske radionice kao i foto laboratorija, za koje će u novoj zgradi takode biti obezbjeđen adekvatan prostor.

Imamo namjeru da u novoj muzejskoj zgradi, sa muzejskim blagom koje sakupljamo i čuvamo već 63 godine, Muzej istočne Bosne dovedemo na nivo savremenih evropskih muzeja.

Za ovo nam je potrebna pomoć kako Vlade Tuzlanskog kantona, kao osnivača, tako i Općine Tuzla i svih prijatelja koji prepoznaju vrijednost kulturnog naslijeđa i njegov značaj za očuvanje identiteta svakog naroda.

Samo udruženim snagama možemo napraviti Muzej dostojan naše historije i tradicije, sačuvati kulturno naslijeđe naših predaka i prenijeti ga budućim generacijama.

and conservation. Beause of that, conservation and restoration workshops, as well photo-laboratory, are integral part of each contemporary museum, for which in new building also will be provided adequate space.

We have intention in new museum building, with museum wealth which have collected and hold for 63 years, to take Museum of east Bosnia on level of contemporary European museums. For this, we need help as of Governemt of Tuzla Canton-as founder, as well Tuzla Municipality and other friends who recognize value of cultural heritageand its significance for holding identity of each nation.

Only with common strength, we can make Museum which is deserving of our history and tradition, save cultural heritage of our ancestor and bring over to next generations.

MUZEJ ISTOČNE BOSNE TUZLA

